

Motion till riksdagen 2024/25:539

av Yasmine Bladelius (S)

Bakåtvänt bilåkande för små barn

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheten att lagstifta om bakåtvänt bilåkande för små barn och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En häftig inbromsning, en krock i 40 km/tim. Det behövs inte mycket för att ett barn ska skadas under en bilfärd. Varje år dödas och skadas barn för att bilbältet eller bilbarnstolen inte använts på rätt sätt. Som förälder är det svårt att navigera i säkerhets- och bilbarnstolsdjungeln, och frågan om hur barnen ska sitta, vad de ska sitta i, i vilket säte de ska sitta eller om det verkligen ska vara så att benen inte får plats ordentligt vid bakåtvänd bilbarnstol ställs av väldigt många föräldrar. Och få har svaren.

I lagen står det inget om vid vilken ålder barn ska sitta åt vilket håll, utan enbart att barn under 135 cm ska använda en särskild skyddsanordning i bilen, det vill säga baby-skydd, bilbarnstol, bältesstol eller bälteskudde.

Samtidigt är forskningen tydlig med att små barn mellan 0 och 4 år allra säkrast färdas i bakåtvänd bilbarnstol i bilen. Flera studier har också visat att bakåtvänt åkande reducerar risken för skador mer än framåtvänt åkande (Tingvall 1987, Carlsson, Norin & Ysander 1991) och redan på 70-talet visade forskare att accelerationskrafter som uppmätts i krockdockors huvud är mycket lägre i bakåtvänd skyddsutrustning än framåtvänd.

Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande (NTF) skriver på sin hemsida: Att barn ska åka bakåtvända så länge som möjligt beror på att ett barns huvud är stort och tungt i förhållande till vad nacken och musklerna orkar hålla emot. När man sitter framåtvänd vid en häftig inbromsning eller krock, fortsätter allt som inte sitter fast i bilen framåt tills något tar emot. Kroppen fångas upp av bilbältet men huvudet kastas framåt för att sedan slungas bakåt igen. Det är den knycken som barnets nacke inte klarar av. Barnet kan bryta nacken medan vi vuxna kan få whiplashskador. Därför ska barn åka bakåtvänt så länge som möjligt, minst upp till 4–5 års ålder. Först då är

nackmuskulaturen något mer utvecklad, och de flesta barn är för långa eller för tunga för en bakåtvänd stol.

Det är vår uppgift som vuxna att se till att barnen som färdas i våra färdmedel gör det på ett tryggt vis.

Därför bör regeringen se över möjligheten att lagstifta om bakåtvänt åkande för små barn mellan 0 och 4 år.

Yasmine Bladelius (S)